

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. V. Solvuntur reliquæ Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

fit, quam ad eruditionem tantum pluribus examinavimus, nihil inde infertur contra nostram doctrinam; nam non omnia, quæ DEUS potest per accidens præcipere, potest etiam intendere, ut patet ex retorsione n. 72. data: & possent dari similes plures. videatur etiam Gormaz. *de virt. Theol.* n. 760.

ARTICULUS V.

Solvuntur reliquæ Objectiones.

78. **O**B. de restrictionibus, & equivocationibus ulterius. 10. contra. 4. illationem. Plura DEUS dixit in Sacris Scripturis, vel certè auctor fuit, ut dicerentur ab aliis, quæ vera esse non possunt sine restrictione purè mentali: ergo. ant. prob. Primò. *Joan.* 7. v. 8. Christus dixit: *Non ascendo ad diem festum istum; quia meum tempus nondum impletum est:* & tamen postea ascendit. Secundò. Idem Dominus discipulis dixit *Marci* 13. v. 32. *De die autem illo (judicii extremi) vel hora nemo scit, neque Angeli in cælo, neque Filius, nisi Pater:* cum tamen eum diem ipse sciverit etiam ut homo. Tertiò. *Genes.* 22. Abraham dicit servis: *Ego, & puer illiusque properantes, postquam adoraverimus, revertemur ad vos;* cum tamen iret, animo Isaacum in monte in holocaustum offerendi, adeoque eum ibi comburendi. Quartò. *Joseph.* *Gen.* 42. v. 16. jurat, & ait: *Per salutem Pharaonis: exploratores estis:* quos tamen sciebat esse fratres suos, & pro solis alimentis adiisse Egyptum. Quintò. *Tob.* 5. v. 18. Angelus Raphael ait: *Ego sum Azarias Anania magni filius.* Sextò. *Gen.* 27. v. 19. Jacob dicit ad Isaac. *Ego sum primogenitus tuus Esau.* Septimò. *Judith.* 11. v. 12. ait ipsa Holoferni de Judais: *Certum est, quod in perditionem dabuntur:* & infra: v. 13. *Misit me Dominus, hæc ipsa nunciare tibi:* & v. 15. *Ego adducam te per mediam Jerusalem, & habebis omnem populum Israël, sicut oves, quibus non est pastor.* Octavò. *Exodi* 1. v. 19. obstetrices Pharaoni quærenti, cur non necassent parvulos Hebræorum, responderunt, se non vocari ad parientes Hebræas: & tamen ipse servabant pueros: & additur. v. 20. *Bene ergo fecit DEUS obstetricibus . . . & edificavit eis domus.* Plura hujusmodi exempla ex Sacris Scripturis adducit Melchior Canus *de locis Theol.* l. 2. c. 2. quibus doctissime respondet *cod. l. 2. c. 4.*

79. Resp. neg. ant. Nunquam in Scripturis restrictio purè mentalis approbatur, sed tantum equivocatio, vel amphibologia, quæ ex aliquo signo externo, vel circumstantiis extrinsecis, aut modo loquendi non ita obvio, possunt intelligi, quæque licitæ sunt, quando necessitas est, vel certè gravis causa veritatem occultandi, qualis sæpe occurrit, e. g. in confessario circa notitiam ex confessione habitam, in consiliariis obligatis ad secretum &c. si tamen nulla esset causa

justa celandi veritatem, tunc neque licitæ forent istæ equivocationes, aut amphibologie.

Ut enim rectè Gormaz *de virt. Theol.* n. 880. sicut non licet intendere deceptionem proximi, ita neque licet facere sine causa justa id, ex quo moraliter sequitur deceptio ejusdem proximi. Et videtur jure gentium receptum, ut verba sumantur juxta generalem modum loquendi; si non addita causa celandi veritatem. Multò minus istud licet, quando legitimæ potestati interroganti in re gravi, parendum est sub culpa. Attamen, quando habeo legitimam causam veritatem occultandi, & verba, cum suis circumstantiis sumpta, duplicem sensum faciunt, possum ego intendere unum, & permittere, ut audiens accipiat alterum.

80. Equivocationes autem, vel amphibologie licitæ sunt variæ, supposita semper causâ justâ celandi veritatem. 1. si verbum sit equivocum: v. g. glossa ponit exemplum hoc: *Non est hic:* ut ego intelligam: *Non comedit hic:* etsi alter intelligat: *Non est presens hic:* 2. quando verba in communi usu hominum habent aliam, quàm ab institutoribus acceptam significationem. e. g. communiter *nescio* significat carentiam notitiæ etiam probabilis: ex prima autem institutione significat tantum carentiam notitiæ certæ, vel evidentis; unde, etsi probabiliter aliquid nobis, si non certò scias, absque mendacio dicis: *nescio.* Et hoc vel maxime debet dicere confessarius, interrogatus aliquid ex confessione.

Item 3. sæpe respondetur ad mentem interrogantis, e. g. si quis petat pecunias mutuas, respondes sine mendacio, te non habere, quando non habes, nisi tibi summè necessarias; nam interrogans, non quarit de his, sed de aliis, quas possis dare mutuas. 4. Aliquando verba aliud significant ratione additi signi exterioris, quod adverti possit, licet audiens non advertat. 5. Aliquando verba sunt hyperbolica, aliquando metaphorica, modo metaphoræ non sint nimis remotæ, ita ut non intelligi queant. 6. Aliquando verba non significant id, quod prima fronte significare videntur; quia alia est communis eorum interpretatio, ut illa: *servus obstrictissimus, paratissimus &c.* 7. Aliquando responsio est indirecta, aliquid verum dicens, aliam partem tacens. 8. Aliquando responsio nihil affirmat, nihil negat, e. g. si quærenti, an hoc, vel illud habeat, respondes: *Gauderem, si haberem.* Et simili aliquo modo explicare oportet dicta Scripturæ.

81. Igitur ad 1. Christus *Joan.* 7. verissime dixit, se tunc non ascendere; nam non tunc, sed postea ascendit; licet Judæi ea verba alio in sensu, in quo juxta satis communem hominum acceptionem significabant, eum nec postea ascensurum, acceperint. ita S. Augustinus *l. quæst. vet. & novi testam.* q. 78. Addit S. Pater ibi aliam quoque responsionem. Bona est etiam tertia,

scilicet Christum locutum fuisse ad mentem interrogantium, qui interrogabant de ascensu palam, & solemniter faciendo; nam dicebant, eum debere se ostentare discipulis suis: quo modo teste Evangelista non ascendit. Sic sæpè dicimus: *Non accedonuptias*: quod non significat, non accedere ullo modo templum, ubi celebrantur: sed tantum negat publicum comitatum &c.

82. Ad 2. Spondanus *ad an. Chri. 563. n. 1.* ait, fuisse hæreticos quosdam dictos *Agnositas*, qui dixerint, Christum ut hominem nescisse penitus diem iudicii; unde non solvitur argumentum, dicendo, Christum ibi locutum fuisse de se ut homine: & sanè, ut Belarminus *tom. 1. controu. 2. de Christo. l. 4. c. 5.* rectè docet, Christum constitutus est iudex omnium, & præterea in ipso sunt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ DEI; hinc illi negari non potest omnis scientia. Quare idem Cardinalis *loc. cit.* post alias responsiones improbatas, subiungit ex SS. Gregorio, Ambrosio, Hieronymo, Chrysostomo, Basilio, Augustino, item Theophylacto, hanc solutionem, Christum scilicet nescisse illum diem scientia communicabili, seu ita, ut suam noticiam de illa die aliis communicaret.

Hæc autem restrictio, à Christo subintellecta, potuit colligi ex circumstantiis externis; nam inprimis Christus Dominus per hoc responsum volebat dare causam; quare id non diceret. Secundò Christus satis alibi manifestavit discipulis, quòd, quando loquendo cum ipsis diceret, se scire aliquid, præsertim in ordine ad ipsos, semper intelligeret scientiam communicabilem, vel utilem ad manifestandum; nam *Joan. 15. v. 15.* dicit: *Omnia, quaecunque audivi à Patre meo* (hoc est, scivi; nam quidquid audivit, scivit) *nota feci vobis*: attamen non omnia, quæ Christus scivit, etiam Apostolis indicavit: sed tantum, quæ Pater volebat, & ipsos scire conveniebat: imò tantum illa, quæ scire debebant pro eo tempore; nam idem Dominus *Joan. 16. v. 12.* subiungit: *Adhuc multa habeo vobis dicere, sed non potestis portare modo*. Imò promissit, Spiritum Sanctum ipsos adhuc docturum quam plurima; unde in illis saltem circumstantiis hæc dictio *nescio*, non significabat omnimodam nescientiam, sed tantum negationem scientiæ communicabilis.

Tertiò hæc vox *nescio*, quando à Scripturis tribuitur DEO, nunquam significat strictè dictam nescientiam: igitur, cum Christo etiam ut homini debeamus concedere omnes thesauros sapientiæ, & scientiæ, debet vox *nescio*, etiam, dum ipsi tribuitur, minus strictè accipi; præsertim cum Apostoli utique tunc sciverint, Christum esse DEUM, nec eum tantum ut hominem, sed etiam ut DEUM, sive ut totum Christum, videantur interrogasse: & modò ipsis dixisset, sive ut DEUS, sive ut homo, ipsi contentissimi fuissent. Quare utique potuerunt colligere, hanc vocem *nescio* in Christo non significare omnimodam nescientiam: & cum scirent, ipsum simul esse DEUM, incapacem omnimodæ nescientiæ, collegerunt, eum tan-

tum loqui de negatione scientiæ communicabilis. Arriaga *de fide disp. 1. sect. 5. n. 76.* ait, hanc vocem *nescio*, in rebus gravioribus, & occultandis, jam ex usu significare negationem scientiæ communicabilis: & idem censet Lugo *de fide disp. 4. sec. 5. n. 64.*

Quartò, sicut quando DEUS dixit *Gen. 22. v. 12. Nunc cognovi, quod times DEUM*: id explicatur, non, quòd DEUS tunc primum cognoverit (nec enim prius ignoravit) sed, quòd alios cognoscere fecerit: ita etiam illud *nescire* potest intelligi, quòd alios *nescire* fecerit: & sic expresse explicat S. Augustinus. *l. 83. questionum quest. 60.* ubi ait: *Quod dictum est nescire filium, sic dictum esse; quia facit nescire homines*. Similiter *l. 1. de Trinit. c. 12.* sic ait: *Hoc enim nescit, quod nescientes facit, id est, quod non ita sciebat, ut tunc discipulis indicaret.*

Ad 3. Abraham non est mentitus; quia certò sperabat, Isaacum, etsi esset à se comburendus, tamen iterum à DEO resuscitandum; sic enim ait Apostolus *ad Hebr. 11. v. 17. Fide obtulit Abraham Isaac, cum tentaretur, & unigenitum offerebat, qui susceperat repromissiones, ad quem dictum est: quia in Isaac vocabitur tibi semen, arbitrans, quia & à mortuis suscitare potens est DEUS*. Ad 4. Illud *estis* significat idem, ac *habebimini*, seu tractabimini, sicut exploratores: sicut scilicet *3. Reg. 18. v. 24.* dicitur: *DEUS, qui exaudierit per ignem, ipse sit DEUS*, hoc est, habeatur, & colatur ut DEUS.

83. Ad 5. Voces illæ Hebrææ *Ananias, Azarias*, & erant nomina propria, & simul poterant esse appellativa, ut vel significarent personam aliquam hominis, vel aliquam aliam rem; nam Azarias appellativè significat *auxilium Domini*, & Ananias *nubem Domini*. Advertit etiam Salius *ad an. mundi 3226.* vocem *Azarias* sæpius aliis nominibus substitui, vel saltem addi honoris causâ: & exemplis ostendit, quòd aliqui in Scriptura appellantur Azaria, licet alibi aliter vocentur; unde appellativè significabant illa verba: *Ego sum auxilium Domini, filius nubis Domini*: per quam nubem S. Ambrosius DEUM Patrem indigetari vult. Illa autem vox *nubis Domini* utique metaphoricè accipi debet; cum rationalis creatura ex nube propriè dicta nasci non possit: quod facillè advertisset Tobias, si ad sensum appellativum attendere voluisset. Sensus ergo ab Angelo intentus, sed à Tobia non attentus, nec perceptus, est: *Ego sum auxiliator à Domino, filius adoptivus DEI*. Sic qui diceretur Mariophilus, & Beatam Virginem non amaret, posset dici, non esse Mariophilus: & si malus princeps vocaretur Aristarchus (quod græcè significat optimum principem) posset dici, non esse Aristarchus.

84. Ad 6. Quando Jacob dixit, se esse primogenitum Esau, Salius *in annal. ad an. mundi 2276. n. 7.* non veretur admittere eum plerisque, ut ait, viris, pietate, & eruditione præstantibus, Jacobum leviter esse mentitum; quia licet primogenita emisset

ab Esau edulio lentis, itémque ex destinatione Divina primogenitus suo modo factus, seu fratri praelatus fuisset, juxta illud *Gen. 25. v. 23. Major serviet minori* (ex quibus apparet, eum contra Esau injustitiam non commisisse) tamen Esau non erat. Quod si hoc admittatur, scilicet Jacobum dixisse mendacium, utique non DEO auctore, vel hortante, sed tantum permittente locutus, aut mentitus fuit. Alii autem cum S. Augustino. *l. contra mendacium. c. 10.* & Innocentio III. *c. Gaudemus. de divortiis.* volunt, Jacobum metaphoricè, vel mysticè locutum, per similitudinem, vel allegoriam, in quo sensu allegorico erat primogenitus; quatenus figurabat Christum, in cujus corpore, seu Ecclesia, fiunt primi novissimi, & novissimi primi: & gentiles, qui posteriùs ad Ecclesiam accedunt, Judæis tamen primatum auferunt. Et hoc, Innocentius *cit. cap. sentit*, Jacobum didicisse ex revelatione Divina.

85. Ad 7. Apud Salianum *ad annum mundi 3346. n. 87.* Juditham non excusant à veniali mendacio graves auctores: at ipse Salius ait, à Judith multa dicta per equivocationem, quæ mendacium non est. Potest etiam dici, illa verba, quibus Judith futurum Judæorum excidium asseruit, fuisse comminatoria, quemadmodum fuit prophetia Jonæ de subversione Ninive: in comminationibus autem, etiam Divinis, sæpe intelligitur: *Nisi emendatio secuta fuerit, vel alia circumstantia veniam causantes intercurrerint.* Ad id autem comminatoriè dicendum potuit DEUS Juditham mittere. Holofernes, etsi non vivus, potuit tamen adduci in Jerusalem saltem mortuus: & viderur id factum, quando ob hanc victoriam celebrarunt ibi Judæi festivitatem: ubi utique accurrerint Judæi spectatores, tanquam grex ovium inordinatus sine pastore.

86. Ad 8. Si dicere velis, obstetrices Ægyptias fuisse officiosè mentitas, habebis assentientes plures interpretes, teste Salius *ad ann. mundi 2463. n. 2.* Nec tamen propter mendacium, sed propter opus bonum prævium, eas DEUS est remuneratus; nam opus bonum propter sequens, imò etiam committans peccatum veniale, non perdit rationem meriti. Facile tamen excusari possunt ~~æ~~ obstetrices à mendacio; nam indirectè responderunt: & utique aliquæ feminae Hebrææ noverint artem obstetricandi, & pepererint, ante adventum obstetricum Ægyptiarum: quanquam non omnes Hebrææ mulieres pepererint absque interventu harum obstetricum, & etiam istæ aliquot infantulos servaverint: quod non negarunt, sed tacerunt.

87. Ob. 11. contra 5. illat. Restrictio mentalis est illicita: ergo etiam est illicita æquivocatio: prob. conf. non magis una est contra commercium humanum, quam altera: ergo. Confirm. 1. Æquivocatio non minùs reddit fidem incertam, quam restrictio mentalis: ergo nec una, nec altera, potest adhiberi à DEO. Confirm. 2. DEUS æquivocans non esset summæ sinceritatis;

nam majoris foret, si clarè loqueretur: ergo non esset summè perfectus. Resp. neg. conf. ad probat. om. ant. neg. conf. non enim nos illam rationem assignamus; nec enim restrictio mentalis, ut ait Cardenas *in prop. Innoc. XI. dissert. 19. c. 3. n. 29.* illicita est; quia tolleretur commercium humanum (nam ex hoc capite tantum licita non esset ubique, & si-ne-gravi causa celandi veritatem: insuper sæpe ad commercium humanum servandum prodesset; nam etiam ad hoc necessaria est observatio secreti, ad quam restrictio conducet) sed ex alia ratione, quam dedimus *n. 57.*

Ad 1. confirm. neg. ant. nam fides Theologica non versatur circa sensum revelationis dubium, sed circa clarum; nec tenemur credere explicite, quæ non sunt sufficienter clarè proposita; unde, si DEUS æquivocè loqueretur, non vellet nos credere, sed potius vellet celare veritatem: nisi tamen per conscientiam erroneam existimemus, nos esse obligatos ad aliquid credendum, quod reverà falsum esset, & DEUS non intendisset credendum: quo casu per accidens, vel mediatè DEUS obligaret nos ad assensum aliquem præstandum, ut diximus. *n. 72. & seq.* Ad 2. confirm. neg. ant. nam ad summam sinceritatem non spectat revelatio omnis secreti; hæc enim potest esse vitiosa; unde DEUS etiam summè sincerus ex certis causis potest celare aliquam veritatem.

88. Ob. 12. Aliquæ Scripturæ e. g. Apocalypsis, vel Ezechielis, aut etiam Danielis prophetiæ, sunt ita obscuræ, ut à nullo interprete certò intelligi queant: ergo debent esse restrictiones mentales, vel æquivocationes, adeoque istæ debent per se esse licitæ. Resp. neg. conf. nam etiam, si quis loquitur alteri lingua ignotâ, non propterea mentalem restrictionem adhibet. Ad summum potest objici, quod tales locutiones sint inutiles: at reponi facillimè potest, habere sapientissimum DEUM nimis multas rationes obscurè loquendi. 1. ne fieri eloquia nimia claritate vilescant. 2. ut homines iis scrutandis majore se diligentia applicent, majore etiam cordis puritate ad recipiendum lumen Divinum se præparent. 3. ut per recursum ad DEUM, vel Apostolicæ Sedis oracula, submissio animi, & obedientia exercentur. 4. quandoque DEUS etiam vult mysteria non ante certum tempus evolvi. Interim, licet interpretes discrepent, probabilissimè tamen non omnes errant: sed aliqui aliquos, alii alios sensus penetrant. Sufficit autem, si aliqui, etsi non evidenter, verum Scripturæ sensum percipiunt: præsertim in iis, quorum noticia clarior non est ad salutem necessariam.

ARTICULUS VI.

An Deus patrare, vel saltem permittere possit miracula in testimonium falsitatis.

89. **D**ico. Non potest DEUS patrare vera miracula in confirmationem falsæ doctrinæ. ita communissima. Probat. Vera miracula sunt opera extraordinaria, vel absolute, vel certe in circumstantiis, in quibus fiunt, superantia vires totius naturæ creatæ: ergo sunt opera propria DEI, saltem tanquam causæ principalis; quidquid sit, an creatura divinitus elevari possit, ut sit causa instrumentalis: ergo, quando DEUS miracula facit, in confirmationem alicujus rei à se dictæ, seu testimonii sui, illa sunt quasi sigillum, quo DEUS obsignat testimonium suum; hinc sæpius appellantur à Patribus, & Scholasticis, sigillum DEI: sic S. Thomas 3. p. q. 43. a. 1. in corp. ea comparat annulo regis, quo obsignantur literæ regie: imò ipsa Scriptura sic loquitur Marc. 16. v. 20. *Domino cooperante, & sermonem confirmante sequentibus signis*: item ad Hebr. 2. v. 4. *Constatante DEO signis, & portentis*: ergo, si DEUS patraret vera miracula in confirmationem falsæ doctrinæ, se haberet, ac si huic apprimeret suum sigillum, atque isto eam confirmaret: sed hoc esset saltem virtuale mendacium, & approbatio erroris, utique DEO repugnans: ergo.

90. Confirm. Scripturæ, Patres, Doctores, & communis sensus omnium hominum, semper docuerunt, vel censuerunt, vera miracula in confirmationem doctrinæ alicujus à DEO patrata, esse signum, quodd doctrina illa sit à DEO tradita: ergo, si DEUS ea patraret in confirmationem falsitatis, mundum deciperet: hoc dicere est blasphemum: ergo. ant. prob. 1. ex Scripturis. Joan. 5. v. 36. dicit Christus: *Opera, quæ ego facio, testimonium perhibent de me*: quasi diceret, de me tanquam docente veram legem Divinam. & Joan. 10. v. 38. *Si mihi non vultis credere, operibus credite*. rursus Joan. 11. Christus Lazarum resuscitans addit, illum mortuum resuscitari, ut credant Judæi, quodd sit missus à DEO, sic dicens v. 42. *Sed propter populum, qui circumstat, dixi, ut credant, quia tu me misisti*.

Ex SS. PP. Augustinus. ep. 49. q. 6. sic ait: *Nam sicut humana consuetudo verbis, ita Divina potentia etiam factis loquitur: & sicut sermoni humano verba nova, vel minus usitata, moderate, ac decenter aspersa, splendorem addunt: ita in factis mirabilibus, congruenter aliquid significantibus, quodammodo luculentior est Divina eloquentia*. Richardus à S. Victore l. 1. de Trinitate. c. 2. ait: *Domine, si error est, à te ipso decepti sumus; nam ista in nobis tantis signis & prodigiis, confirmata sunt, & talibus,*

quæ non nisi per te fieri possunt: ergo supponunt, doctrinam miraculis veris, quæ solus DEUS facere potest, confirmatam, non posse fallere, nisi DEUS falleret, quod impossibile est.

91. Quodd autem etiam communis sensus omnium hominum pro nobis stet, & quodd quasi lumine naturæ omnes gentes ex veris miraculis inferant veritatem doctrinæ, per ea confirmatæ, negari non potest; nam etiam Egyptii magi, postquam miracula Moysis vera esse debuerunt agnoscere, dixerunt Exodi 8. v. 19. *Digitus DEI est hic*. Sic gentiles alii omnes, qui viderunt, & agnoverunt, miracula Christianorum esse tam grandia, atque verissima, inde intulerunt, legem illam datam esse à DEO: nec ullus somniavit, ut diceret, esse vera miracula, & tamen legem, in cujus gratiam facta sunt, non esse veram: sed citius, quanquam imprudentissimè, negarunt, ea esse vera miracula. Sic Judæi etiam à Christo signa, seu miracula petierunt.

Dein omnes pessimi quoque seductores, finxerunt saltem miracula, ut auctoritate DEI suam doctrinam firmari confingerent; nam & Machometes, ac postea Lutherus, & Calvinus, miracula patrare conati sunt: sed infelici successu: ita teste Hazardo in *historia Mogorica*. p. 2. c. 9. Machometani aliud de suo pseudo-propheta referre non potuerunt, quàm eum lunam è cælo lapsam, & contractam, denuo integritati suæ restituisse: cujus asserti insulsißimam absurditatem vel hardi omnes facillè agnoscunt, & rident. Teste Staphilo Lutherus, dum voluit liberare obsessam à damone, vix non fuit occisus: alias autem suffocatur in aquis frustraneo clamore ad vitam revocare tentavit, à spectantibus meritò irrisus: Calvinus verò paradoxo sanè prodigio, qualia vel latrones omnes facere nòrunt, è vivente mortuum fecit. vide Bellarminum tom. 2. contr. gener. l. 1. c. 4. de notis Eccles. c. 14. ergo quasi lumine naturæ, & communissimo consensu, omnes agnoscunt, vera miracula esse signa attestationis Divinæ, quæ falsitati tribui nequaquam potest.

92. Dico. 2. DEUS neque permittere potest, ut quis possit abuti virtute patrandi miracula, ad confirmandam falsam doctrinam, saltem quando nemo illum abusum prudenter posset agnoscere, vel suspicari. ita re ipsa post S. Thomam, Scotum, Bellarminum, Toletum, alii communiter. Explico conclusionem. Vel ponitur, quodd creatura, per aliquam virtutem instrumentalem à DEO acceptam, etiam influat in miraculum: & tunc dico, quodd, etsi DEUS alicui, prius vera docenti, dedisset virtutem patrandi mira, si talis postea doceret falsum, non posset ea virtute uti, nec DEUS posset cum ipso concurrere: & ex eadem ratione dico, quodd DEUS non posset, eam virtutem alicui primò concedere ad confirmandum falsum. Vel ponitur, quodd creatura non influat in miraculum, sed solus DEUS, ad instantiam tamen creaturæ illud operetur: & tunc dico,